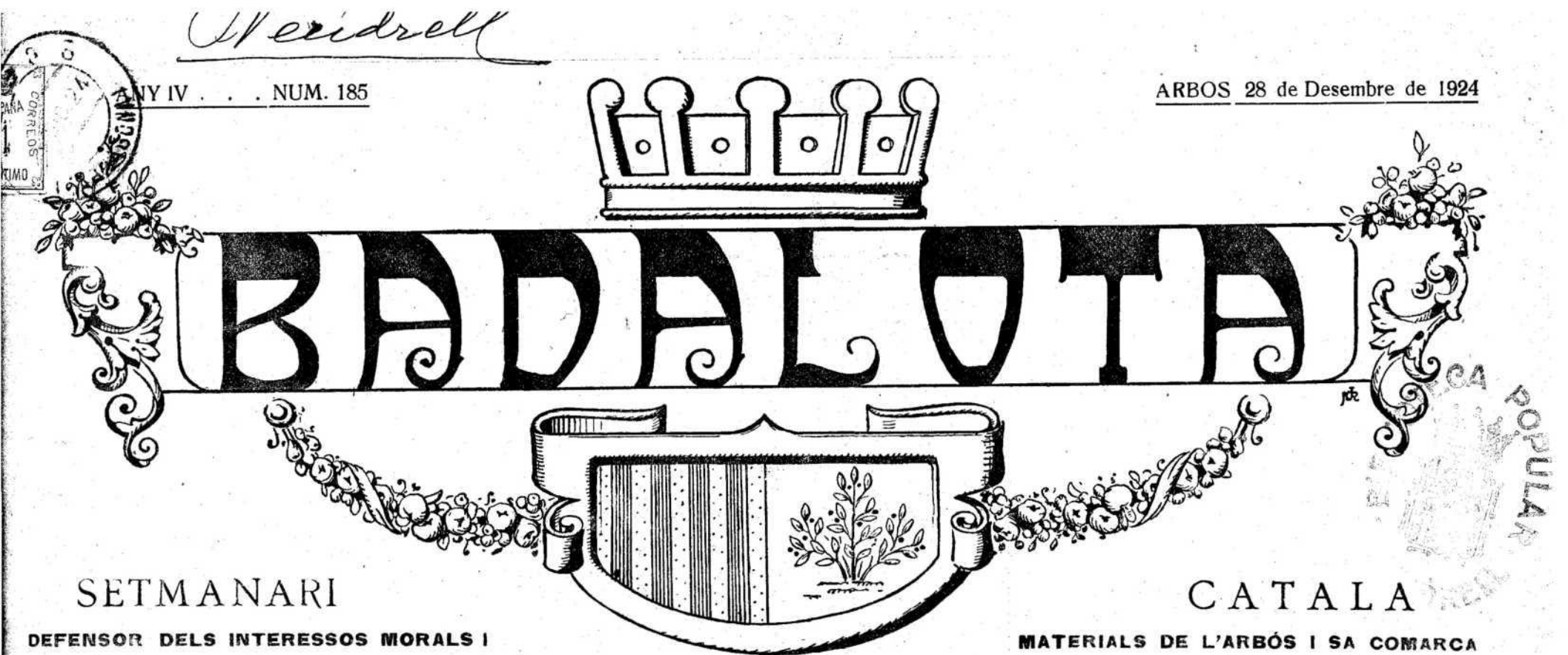

PREUS DE SUBSCRIPCIO
Arbós i comarca, un mes, 1'50 ptes : Fora, trimestre, 2 ptes.
estranger, 1 any, 12 ptes. : Núm. corrent, 15 cts. : Atrassat, 25

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Sant Julià, 2

ANUNCIS, ESQUELES I REMITITS
A PREUS DE TARIFA

NINOU

COSTUMS I TRADICIONS

La celebració de la entrada al any nou es festa la mes universal i d'origen mes llunyá, puig tots los pobles en totes les epoques han celebrat d'un modo o altre la renovació del any segons lo manat en son calendari, doncs l'any no sempre s'ha començat en lo dia en que's comença ara. Mes tots, fos en colque dia que fos lo que la celebressin, li donavan gran importància; los romans en aquest dia s'esforçaren en esborrar odís y s'obsequiaven per fer mes ferm l'oblit de passades renyines; los regalos de cap d'any los anomenaven *estrenas*, paraula que s'ha perpetuat i que encara es viva i s'usa a Catalunya, equivalent a *propinas* que s'aplica amb lo mateix sentit.

En altre temps era costum que las familias es fessin visita de compliment i els joves anaven als pares o parents de major edat avants que els amics ho fessin amb rigorós ordre de parentiu o amistat per saludar-se amb motiu de la entrada al any nou. Lo dinar lo feien junts avis, fills i nets a la casa pairal, presidint-lo també el mes vell i el mes jove, i al treure amb los postres la tradicional paperina de neules, lo fill de l'hereu se la posava al cap a tall de mitra com a capdancer de la familia que anys després presidiria.

La calendació dels anys entre nosaltres s'havia fet, primer, seguint antigues costums, per lo regnat dels reis, però després se disposà ho fos per la Encarnació de Nostre Senyor, costum que adoptaren tots los pobles cristians i així l'any nou començava al 25 de Març, fins que a 16 de Desembre de 1350 lo Príncep de Catalunya en Pere III lo *ceremoniós* manà que es comptessin desde el Naixement de Jesucrist, io que no fou obstacle per a que es tingués com a cap d'any lo dia 1 de Gener, per lo que dona a entendre el dietari de la ciutat de Barcelona, que diu:

«Janer Diumenge I. St. la festa de Ninou» (any 1391).

Encara que aquesta festa ha sigut sempre molt celebrada, la Iglesia no li ha concedit gaire importància ni ha considerat mai la festa la Circuncisió de Jesús com a festa principal, segurament per privar se convertís en festa de gatzara com ho era en lo temps del paganisme i que'ls cristians s'havien encomanat, de lo que n'han quedat certs ressabis, venint a ésser lo començament del Carnestoltes.

En las valls pirenaiques encara es guarda la costum de que el dia 25 de Desembre la quitxalla corre

Banc Comercial de Tarragona

CAPITAL Ptes. 5,000.000
RESERVES Ptes. 450.000

Casa Central: Apodaca, 24 (edifici propi) TARRAGONA.

Caixa Auxiliar: «Borsí de Tarragona», Rambla de Sant Joan, 27.

Inscrit en la Comissaria Régia de la Banca Privada

Negociem tots els cupons de venciment primer de Gener.

Compra-venda de valors de contractació corrent — Disposits de valors en custodia — Compte corrent de valors — Pagament de títols amortitzats — Revisió amb molta cura, dels cupons que negociem, avisant als interessats en cas d'amortització d'algun dels títols corresponents.

Compte corrent de la classe obrera:

Abonem:

en llibretes a la vista amb 8 dies pre-avis;	3%
en » a sis mesos plaç.	4%
en » a un any plaç.	4 1/2%

d'ensà del dia de la imposició.

Aquests interessos son els máxims acordats per el Consell Superior Bancari per a tots els Bancs que, com el nostre, están inscrits en aquell organisme oficial.

AGENCIA D'ARBÓS
RAMBLA GENER, 1 I CARRER MAJOR, 64
TELEFON 691

ALTRES AGENCIES:
Morell :-: Torredembarra :-: Vilaseca

pels carrers cridant: *Ninou, ninou, l'esquella al bou*, en record de les diversions estravagants que en aqueixos dies lo poble celebrava, i que en deian *las festes dels boigs*, reemplaçant les saturnals paganes a que hem fet referència. Ninou, *dies anninovi*, o sia any nou, no obstant la condemna per la Iglesia, 'l poble no ha sabut sustreures de celebrar-lo amb estranyes estravagancies, com ho era la celebració de la *missa del burro*, referint-se al que hi havia a l'estable, on nasqué Nostre Senyor, completada amb la *festa del bou*, referint-se a Sant Joan Evangelista, i també al que hi havia a l'estable del Naixement, i de tot aixó ferne un garbuix, perque el poble no s'hi enfonda amb histories, sino que va a la seva, i de tot plegat ne feu sortir lo *Ninou, ninou, l'esquella al bou*, cridat per la quitxalla, i portant un bou amb una esquella. Qui sab si també ha influït a la costum aquesta lo que contan que la mula—puig no era un burro l'animal que hi havia a l'estable del naixement— se menjava la palla del llit del Jesús, i Nostre Senyor lo castigá, fent que sigués xorca, que no pogués tenir fills mai de la vida i el bou, com amb la seva alé li donava calor i l'escalfava, lo va deixar entrar al cel amb Sant Joan.

Que aqusta festa ha sigut celebrada amb sumptuositat pels catalans, n's penyora la tradacional costum que encara se conserva entre els parroquians de Santa Maria del Mar, de celebrar gran festa en la seva iglesia, a la que hi assisteix l'Ajuntament de la ciutat, a quins individus la Junia de l'Obra los obsequia amb un tortell, recordant aquells fideus, amb sucre i canyella, qu'era el plat obligat en aital diada entre'ls feligresos d'aquesta antiga parroquia, i més encara nos donará idea de la general importància que's donà en temps llunyans a n'aquesta festa, lo disposat en les «Ordonacions fetas per lo molt alt senyor en Pere terç, Rey Darago sobre la festa de la Circuncisió de nostre Senyor».

«Jacsia que aquesta festa huytava de Nadal de nostre Senyor sia perque seria usador de paraments blancs; considerat quel Salvador nostre qui nat era sots ley la ley complen la propia sanc en aytal dia per circuncisió oscampar li plach, justament ordonam que sermo aquest dia sia fet e lo retaule dargent major hi sia posat e quels paraments e vestiments vermeys meyors sien tenguts e quatre copes sien haudes; á la qual encara significacio una creu en lo mig loch del realtar sia posada e altres dos creus entrels tests separats dels quals dejus se dira e lo resaltar istoriat en lo qual es la ymage de la Verge estes hi sia posat per tal que memoria de la nativitat sia hauda e a cascu cap del altar ser gracia dornament dos tests separats dels mellors en lo

reraltar divididament e oltra los dits tests en laltar los dos bacins daurats hi sien posats».

I acabarem recordant lo que's llegeix en lo «Llibre de les dones»,

Mes aquell any
un cas estrany
en lo mon nou
jorn de ninou
se es devench.
fiu convidar
tots a çopar.

AURÉLI CAPMANY

La Neulada

Les costums tradicionals de nostre poble està impregnades d'un sabor cristià i vivificades per un esperit eminentment religiós, al que no's poden sustraure fins aquells homes díscols que fan gala de despreocupats. Entre elles son: la castanyada per Tots Sants, turrons per Nadal, carnaval o carniprivi, avui bacanal; l'anyell i mona per Pascua, i la neulada, que han nascut al callu del sentiment cristià.

Es tradició molt a gust de les famílies el passar algunes vetlles del temps nadalenc reunits en la llar pairal, per a disfrutar candorosament joves i vells xupant sabroses neules empapades del mes confortant vi ranci del carretellet privilegiat. Però no molts s'hauràn pres la molèstia d'esbrinar l'origen i sentir alegòric d'aquesta costú.

La que com altres ha començat amollant-se al temps eclesiàstic en que s'escau. Sapigut es, que consisteix la neula en un «canó de pasta fina a manera de hosties». Etimològicament ve del llatí *nebulula*, boira o broma que en català antic també s'escriu neula, neula, perdent la *b* o convertint-se i vocalitzant-se en *u* com la *b* de *sebus* en seu i la *d* de *sedes* en seu. L'origen religiós està basat en l'idea de la vinguda del Redemptor que ve a illuminar a tothom que vinga a aquest mon, disipant les tenebres del error i esvalint les nebuloses en que estaven envoltats els homes que nasqueren avants de Jesús, com diu Sant Joan i la Liturgia d'Advent ho posa en primer lloc amb aquestes paraules: «Aspiclens a longe, ecce video Del potentiam venientem, et *nebulam* totam terram tegentem.» Mirant de lluny per entre les boirines *nebulas* o neules, que embolcallaven tota la terra, veig venir la potència de Deu. Aquesta boira o neula no deixava ovirar del Redemptor al qual esperaven. Mes, ve Nadal, i la neula se dissipa i del tot s'esvaeix, poguent-se fitar l'esguart, fit a fit al mateix Deu.

Aquesta neula històrica la presentaren nostres avis, per aquells temps, d'una manera singular. Adornaven l'altar de la Puríssima, de Sant Joan Baptista amb pans d'hosties i en altres temps amb fulles de paper també rodones, penjades quiscuna de son fil, enrastrades en altres fils que's distribuïen per davant del altar, com bambolines, que movent-se al mes lleu impuls del aire, feren la vista, produint l'efecte d'una nebulosa o neula. Neula que per fer-se de substància comestible i sabrosa després devoraven, dissipant-se i esvalint-se la neula simbòlica com s'esvaï i dissipà la veritable per la vinguda del Redemptor al món.

La neula i vi bô recorden també l'oblata que s'oferia en la missa per verificar-se el sant sacrifici

del altar. Al seguir nosaltres la tradicional neulada fruit deliciósament el sabrós àpet amb companyia dels sers mes aimats, recordem-nos que celebrem feliçment la vinguda del Salvador del mon.

E. RIBAS.

(La Crònica de Valls, any 1922).

La costum descrita per l'articulista E. Ribas s'observava també en nostra vila: l'altar major de l'Església, durant les Festes de Nadal es guarnia amb neules qualque vegada de colors.

Contats son ja els arborescents vivents que han aconseguit aquesta costum. Els joves que l'han sentida contar per boca dels seus avis o pares vellets mes d'una volta s'hauran preguntat quina era la seva significació. Per aquets curiosos copiem l'anterior article que en dona raó abastament.

Tradició

Déu fer molts anys de ço que us valga a contar. Un bastiment buscava l'entrada del port de Tarragona, una nit en què el temporal batia fortament aquelles costes i no hi havia far per servir de guia als navegants. Era la nit santa de Nadal. Volgué Déu que a la hora de la Missa del Gall alçassen en la Seu el salamó amb tots els ciris encesos, i que pel gran finestral o rosetó del Temple fos vista pels pobres mariners la lluminària. Els que fàcilment haurien anat a embarrancar s'orientaren i arribaren feliçment a port, donant gràcies a Déu per aital benefici.

Diu que en recordança d'aquest fet, cada any al temps de la Missa del Gall, s'alçava en la Seu de Tarragona el Salamó encès fins a l'indret del rosetó, i segons conten els vells, no fa pas molts anys que s'és perduda tan formosa costum.

Mn. JACINT VERDAGUER

Gener de 1892.

Papers vells forrats de nou

Un amic nostre, l'altre dia regirant papers va trobar un feix de pergamins de l'any de la picó, i entre ells hi havia uns *parnóstics* per a l'any vinent de 1924, i en la seguretat de que als nostres volguts llegidors els agradarà tafanejar-los, ens permetem reproduir-los per resultar de palpitant actualitat.

Diuen aixís els

Parnóstics per a l'any de 1925

GENER

Es el Genè'l mes que els gats
desafiant les gebrades
fan comedies pels terrats.

FEBRER

Esbojarrat com Febré
no'n trobareu pas un altre;
ja podeu buscar-ho bé.

MARÇ

Bufen al dia mil vents
pel Març, i sols podreu veure
com tot'hom passa corrents.

ABRIL

Els canvis dels temps diaris
que tenen durant l'Abril,
convida a fer calenderis.

MAIG

El Maig es potsé el millò,
doncs les flors, oberts sos càlzers,
ubriaguen de debò.

JUNY

Ja se sab que al mes de Juny,
tot pagés sens distinció
ha d'anà amb la falç al puny.

JULIOL

Durant el mes de Juliol,
per les nits es sempre fosc
perque al vespre es pon el sol.

AGOST

Mes de les festes majors
en l'Agost, i el mes que fan
mes angunia les calors.

SETEMBRE

Vrema aquell qui got collí
durant el mes de Setembre,
raïms per a fer bon vi.

OCTUBRE

Octubre, mes deliciós
per certa cassadors de guatilles
i per qui pot matar l'os.

NOVEMBRE

El mes trist de la dotzena
sempre'l Novembre resulta.
recordant certs *vius* amb pena.

DESEMBRE

Fret i rúfol, tant se val;
pel Desembre bons turrons
i la grossa de Nadal.

Oració per les calendes de Gener

Any que comences sota bons auspicis, tú veus la feliç obertura del consolat d'Ausoni. Mostra, oh sol etern, el teu front inflammat, i lluu amb una claror mes viva que mai, escampant un doll purpurí de llum des de l'Orient. Oh any, pare de totes les coses, que a partir del mes de Janus bifront, arrodoles fins a la congelada fi de l'hivernenc Desembre: vina any nou, i fes succeir al bell any l'alegre Gener. Recorre els acostumats camins, i variant estació per estació el curs dels dotze signes igualment repartits en el cel, fineix la rabent carrera, endut per una eterna rotació. Roda pels vessants del cel, que Febus començà a capgirar els seus moviments quan encara resten pari dels teus dies (1) i empès lluny l'hivern, reneixi amb noves clarsors. Així, mentres els corns mensuals de lluna reapareixen tres cops deu vegades, la teva mà farà rodar el cercle dels llevants i els ponents del dia, mantenint en mig dels signes celestes el curs regular del sol.

AUSONI

C. RIBA, Trai

(1) Això és, els dies entre el solstici d'hivern (25 Desembre) i la fi de l'any.

CRONICA ARBOSENCA

Nota de l'Alcaldia.—En vista d'haver-se alterat, en la sessió de diumenge passat, el programa que estava anunciat, sens avisar-ne degudament al públic, l'Alcalde ha imposat a l'empresa la multa de 10 pessetes, que ha estat condonada en atenció a l'oferiment fet per la mateixa empresa de donar una funció de cine gratis el dia 31 del corrent.

RELIGIOSA

Diumenge dins l'octava de Nadal.—A dos quarts de dotze Catecisme de Perseverància, a dos quarts de quatre doctrina i a dos quarts de cinc rosari, continuació de l'Octavarí de Nadal, visita a Ntra. Sra. de La Cori.

Dijous començarà una novena a Sant Julià, Patró d'aquesta Parròquia, i continuarà els dies següents després del rosari.—Diumenge Junta general de les Conferències després de la funció de la tarda.

Misses: Demà a les sis per Carme Altet; dimarts les tres per Josep Altet Huguet.

ESPORTIVA

El diumenge passat el primer equip de Futbol de l'Agrupació Deportiva es traslladà a Sant Jaume dels Domenys per contendir amb el primer equip d'aquella població. El resultat fou de 3 a 1 a favor dels arborescents.

Fábrica de Mosaic Hidráulic Casa JULIVERT

Ciments de tota mena : Guix i calç hidràulica, : Escales aigueres, lavabos, piques, waters, safaretxos, dipòsits, tuberíes i balustres

CALITAT IMMILLORABLE.

ESCOLLIT ASSORTIT EN DIBUIXOS.

No compreu se'ns visitar avans aquesta acreditada casa. Vegi'scatàlec i preus.

DOCTOR ROBERT, 12 I NORT, 5

:-

TELÉFON 811

VENDRELL

Representant a Arbós: Maria Galvez. Carrer Major

Gran serreria mecànica

Magatzem de tota mena de fustes i vigues de pi del país

Serveis ràpids i molt econòmics

Josep M.ª Camell

Llorens del Penades (Tarragona)

VARIA

Diumenge passat el públic que assisteix al Cine Arbo-senc demostrà un xic sorollosament la seva disconformitat amb el procedir de l'Empresa, que a la manca de gust en conjuminar programes, hi ajunta un escàs interès en que la projecció de les pel·lícules es faci com cal; la llum sembla que l'estalvi, i de l'enfocar sembla que no se'n preocupi.

El dia de Nadal procurà rehabilitar-se oferint un bon programa, i projectant amb una claretat i fixesa com encara no havíem vist a l'Arbós. Això ens demostrà que amb un mateix aparell poden obtenir-se projeccions clares i detallades o del tot tèrboles, segons la cura que es posa en manejar-lo. El públic es felicità dels bons propòsits que això augurava. El dia de Sant Esteve ja no fillà tan prim i es notà tendència a tornar als vicis de consuetud.

Per que aquesta insistència de l'empresa en no voler correspondre al favor que li dispensa el públic?

Durant aquesta setmana ha sigut molt visitat el saló d'exposicions de la Casa Ribé. Moltes lloances ha meregut el rebedor estil renaixement construït en els tallers d'aquesta casa amb destí a la Ciutat Comtal.

Seguint la cristiana consuetud nadalenca, han sigut construïts alguns pessebres entre ells crida fortament l'atenció per son valor artístic, el que ha combinat nostre amic En Manel Romagosa, qual una volta més ha palesat les seves aptituds per les representacions plàstiques.

Centre de S. Lluís Gonzaga.—En la diada de cap d'any es posarà a l'escena la formosa sarsuela pastoril en quatre actes i set quadres, original del llorejat escriptor En Llorens Balonzó, i que porta per títol «El Naixement del Salvador» o «La Redempció de l'esclau».

La representació començarà a les 6 en punt de la vetlla.

El dia de Nadal, en el Col·legi de les GG. Carmelites s'hicongregà nombros públic per assistir a la funció que les educantes dedicaren a llurs famílies.

Les obres posades en escena foren: la comèdia en tres actes «La Emilieta» i la en dos quadres «Ara sí que som ricos».

A més interpretaren el cant rítmic «Els Ocellets bon minyons» i les «Figures de Pessebre».

Les petites actrius treballaren amb molt bona voluntat sortint ben airoses del seu comés.

Fóra de sitjar que el públic observés més silenci, car a més de molestar a qui desitja seguir l'acció de l'escena, pertorben a les noietes que representen.

En la funció pro-monument Guimerà efectuada per l'Elenc Artístic es recaptaren 400'35 pessetes de taquilla més un donatiu particular de 10 pessetes i altre de 1'95 pessetes que fan un total de 412'30 pessetes.

Les despeses foren les següents:

Bolo senyora Guart i viatge,	70'00 pessetes.
Bolo senyora Palmada i viatge,	70'00 »
Electricitat,	12'00 »
Empleats i guarda roba,	22'00 »
Lloguer d'obres i arxiu,	9'00 »
Perruquer,	7'50 »
Fonda actrius,	22'00 »
Impost de l'Ajuntament i pregons,	7'00 »
Carter i repartidors,	3'00 »
Electricista,	6'00 »
Lloguer del Saló Teatre,	15'00 »
Recaders,	17'60 »
Programes,	10'00 »

Total, despeses. . . 271'10 pessetes.

Queda, doncs, un benefici líquid de 141'20 pessetes, que ha sigut remés a la comissió Pro-Monument Guimerà de «La Publicitat».

TEATRE ARBOSENC

(Elenc Artístic)

Dià 4 de Gener (nit) Dià 6 de Gener (tarda)

El grandios espectacle d'En Folch i Torras

ELS PASTORETS

Cinc actes, divuit quadres, entre ells

Les Calderes del Pere Botero

— i —

L'Adoració dels Sants Reis d'Orient

Avui en el col·legi de les GG. Carmelites d'aquesta vila es repetirà la mateixa funció del dia de Nadal, expectant el sainet, que serà substituït per «La Pobra Aprenta». A les 6 de la tarda.

T. S. F.

CASA VALLES.—Venda d'aparells i accessoris per radiotelefonía.—Pròximes audicions.—Major, 42. Arbós.

Retornats del Marroc, han passat les festes nadalenques entre els seus, els joves S. Ribé, J. Cruañes. T. Vallès, C. Mas.

També tornen a ésser entre nosaltres, En R. Suau i J. Freixedes per haver servit ja el temps reglamentari en la península.

Els felicitem perquè sense cap contratemps han retornat joiosos a omplir d'alegria les seves llars.

CINE ARBOSENC.—*Avis important.*—La Empresa que amb tan bon anhel desitja complaure al benivolgut públic que ens afavoreix amb la seva assistència al nostre Cine, en recompensa del contratemps del dia 21 de Desembre en la Sessió de costum de la tarda, té interès en complir amb el seu deure, projectant una sessió de Cine gratis el dia 11 del mes actual a les 9 de la nit en punt.—*La Empresa.*

VENDRELL : IMPREMTA RAMON : TELÉFON 770
Representant a l'Arbós : Ramón Escarrá : Major, 34

Casa Pujol

Sastreria i Sabateria

Rebudes les novetats de la temporada

Ultims models:

de tardor i d'hivern

Pantalons de vellut:
confeccionats, per a home i nen

Major, 42 — ARBOS

Productes ARPA

Sabó "Manelic"

Sabó "ARPA"

Fabricació exclusiva de Lluís Romagosa

Fàbrica en Sant Martí (Barcelona)

Internacional, 50.—Teléfon 553 S. M.

MEL DE ROMANI

Obtinguda pel sistema movilista

Calitat insuperable : Puresa garantida

Preus econòmics

Punts de venda

A. Romagosa, Major 15
R. Escarrá, Major 34
J. Ferrer, Major 31

ARBÓS

Hotel Ibérica del Padre

13 Conde Asalto, 13 Teléfon 4.915 A

BARCELONA

AVIS

Aquesta Casa, ara fá poc reformada, disposa d'un gran nombre d'habitacions amb tot el Confort modern.

HOTEL

recomanable a totes les persones que han de traslladar-se a Barcelona, especialment els que celebren el viatge de noces per estar amplatat en el lloc més céntric de la capital.

Preus reduïts

Disponible

Casa Vallés

molt prompte

GRAN EXPOSICIÓ de juguets pels Reís

des d'el més senzill al de més gust
a preus MOLT BARATOS

Major, 46.

Arbós

ISIDRE CAMELL

Gran taller i serreria mecànica

Construcció de tota classe de caixes d'embalatge
Important existència de cairats, vigues, llates, etc.

Venda de serradures i desperdiciis de fusta

Preus limitadíssims en tots els treballs

Es serra a hores pels particulars

Muralla núm. 28

Arbós del Penadés

TRANSPORT-RAPIT ARBOSENC

de

Josep Esteve i Jaume Guardia

Arbós - Vilafranca - Barcelona

I VICE-VERSA

viatge d'anada i tornada al mateix dia
Dilluns, Dimecres i Divendres

Serietat, economia i rapidesa en tots els encàrrecs. S'admeten tota mena de recados: es recullen i es porten a domicili.

L'auto-transport està a disposició dels industrials i públic en general per a tota classe de transports allí on convingui.

MÁXIMA ECONOMÍA

Sortida: Plaça Arbós, a les 7 del matí

Despatx i encàrrecs

ARBÓS: Carrer Migdia, número 5.
VILAFRANCA: «El Brinco» Sant Pere, 4.
BARCELONA: Carrer Cano, 48 (Poble Sec). i Aragó
263, Carboneria junt a l'Apeadero.

Per a comoditat dels veïns de Banyeres, Llorens i Sant Jaume, aquesta empresa ha combinat sortir de Llorens a un quart de 7 del matí el dimecres de cada setmana, admetent encàrrecs el Sr. I. Camell.

Ramón Ribé

Merceria i Novetats

Gran existència en generes de punt de
totes classes.

Per confecció de Jaquetes i Exarpes
tinc gran assortit en llanes de tots colors.

Camises franela de totes mides.

Bufandes de llana i seda.

Géneres blancs de totes amplades

Articles negres per dol

Confecció de roba blanca

Ultimes novetats en Merceria

Preus limitats

Major, 35 Arbós del Penedés

